

פיהם פתחו כל יושבי תבל

פורים - המשמעות האמיתית של העולם הגשמי מאת הרב י.א. כהן שליט"א

אליך בוגרות יקרות,

הנה קרבים ימי הפורים. כשמעינים בענייני המגילה מגלים אנו את עומק ענינו של יום הפורים.

הפסוק המסיים את המגילה הוא "וזכרם לא יסוף מזרעם". חז"ל מסבירים במדרש שאם לעתיד לבא כל החגים יתבטלו, פורים ישאר. מוסיף על-כך הגאון מוילנא כי יום כיפור משלים את פורים. אחד כולו לה' ואחד כולו לעולם הזה. כיפורים כ-פורים. למה דווקא יום טוב שמיועד להנאת העולם הזה מקבל כזו חשיבות? מאידך-אומרים חז"ל שאדם חייב לבסומי בפורים עד כדי שיכול לבלבל בין ברוך מרדכי לאורח המן.

מה פורים בא ללמד לאור הנ"ל? <

ועדיף ללכת לבית-הכנסת, ואם יש רעש תשמע בבית. והברכה בבית לנשים זה "לשמעו מקרא מגילה".

בקריאה בבית אין מברכים את הברכה שלאחר הקריאה "הרב את ריבנו".

אין לאכול קודם הקריאה בין ביום ובין בלילה, ועד כביצה מותר, ופירות וירקות אפילו הרבה, ויכולה לשנות קפה, תה וכיו"ב.

משלוח מנות - יש לשלוח מוקדם בבוקר אישה לרעותה, ולא אישה לאיש ואיש לאשה. ומספיק בשני מנות במשלוח אחד.

במשלוח מנות ישלח ב' מנות מבושלים הראויים לאכילה. ומשקה גם נחשב למנה.

מתנות לאביונים - תקיים בהקדם לשני אביונים, לכל אחד נתינה חשובה. ויכולה אישה לתת לאביון אישה, והבעל יכול ליתן עבור אשתו. ויש מזכים את הכסף לאשה ואח"כ נותנים עבורה, והבעל יודיע לה שנותן בשבילה.

מוטב להרבות בנתינת מתנות לאביונים יותר מאשר משלוח מנות. וכפי שכתב הרמב"ם שאין שמחה מפוארת יותר מאשר לשמח לב נדכאים ולרומם רוח שפלים, והקב"ה שמח בכך מאוד. ובעונותינו הרבים אנשים משקיעים ממון רב במשלוח המנות וממעטים במתנות לאביונים.

משחה ושמחה - אישה חייבת בסעודת פורים, תיטול ידיים ותאכל פת ומשחה כדי המלך. והמנהג שיושבים ברוב עם להגברת השמחה. אין אישה חייבת כלל בשתיית יין, ואדרבה, גנאי הוא לה.

אין בפורים בשום פנים היתר להוללות או לפריצת גדרים, וצריכים בעת שמחה להיזהר שבעת"ם שלא להיגרר למעשים ודיבורים שאינם מתאימים לאווירה של קדושה ורוממות היום, ואין זה סתירה לריבוי השמחה.

ונזכה לשאוב ולינוק מהימים הקדושים את שלל המעלות שבהם ולעלות ולהתעלות מתוך שמחה וחדווה ויקום בנו הפסוק "טוב לב משחה תמיד".

גם ביום ט"ו שושן פורים מצווה לשמוח קצת ולעשות סעודה.

בירושלים פורים, כידוע, בט"ו, ויש ערים מסופקות שנוהגים יומיים, והעיקר הוא היום הראשון - י"ד.

"שמח לב מבקשי ה'".

הרב ש.ז. כהן

נוסח עדתה. ובדיעבד יוצאים בכל אופן.

יש להקשיב לכל מילה ומילה ולהבין פירוש המילים, שהיא זכירת מעשה עמלק וחיוב מחייתו עקב זה.

בערב פורים מתענים וצום זה נקרא **תענית אסתר**. אין בתענית זה משום אבל. ולכן יש מקילים בשמיעת מוזיקה ביום זה. ומ"מ זהו יום של תשובה ותפילה. ופשוט שיכולים להתרחץ וכיו"ב.

יש סגולה מספר "קב הישר" לומר ביום זה פרק כ"ב בתהילים נחוצות.

וכל הימים - י"ד, י"ז ו-ט"ו - באדר הם ימים המסוגלים לקבלת התפילות ויש להשתדל עד כמה שאפשר בתפילות ואמירת תהילים ובקשות.

ובעזרת ד' יתברך שמו תשמע שוועתנו ויתקבלו תפילותינו.

הלכות ימי הפורים

מובא במדרש שלעתידי לבוא כל החגים בטלים חוץ מפורים. טעם הדבר, שחג פורים, שהוא בעצם נס נסתר ללא שום התרחשות בלתי טבעית, בא להורות לנו, שכל שרשרת החיים הטבעיים והנורמליים הם גם כן מהלכים מחושבים ומתוכננים מראש ע"י בורא כל עלמין. ויסוד זה לא משתנה לעולם.

ומובא באריז"ל שיום כיפורים הוא כ-פורים. מי נתלה במי, כביכול פורים חשוב יותר מזיכ"פ.

והוא כי מה שניתן להשיג בפורים ע"י משחה ושמחה וקיום המצוות וכמובן תפילות וכנז"ל.

נשים חייבות במצוות היום כאיש. ואע"פ שזה מצות עשה שהזמן גרמן, מכל מקום, אף הנשים היו באותו הנס, כלומר, שהנס נעשה אף למענן, כי היו בכלל הגזירה, ועוד שהנס נעשה על ידן, דהיינו שעל ידי אסתר המלכה נעשה הנס. וחייבות הנשים בארבע המצוות שהן:

מקרא מגילה, משלוח מנות, מתנות לאביונים, משחה.

קריאת המגילה - יש להאזין היטב, כי מילה אחת שלא שמעו לא יוצאים ידי חובה.

אך יכולה להשלים תוך כדי הקריאה את המילה שלא שמעה ותמשיך עד שתגיע להיכן שהקורא נמצא ותשחוק ותקשיב.

עמלק מסמל את הרע המוחלט, אשר לא יכול להביא שום רוחניות. בא להלחם בעם ישראל אחרי קריעת ים סוף, לפני מתן תורה כדי למנוע מעם ישראל לקבל את התורה. אם כן - עמלק מסמל שלילת האמונה בבורא. רק כשעמלק יתבטל - העולם יוכל להכיר את מלכות הבורא. "אז יכירו כולם כי לה' המלוכה" - החומרות מסתירה את הבורא כלשון הכתוב בקהלת (ג' י"א) "את העולם נתן בליבם" דורשים חז"ל, את ההעלם נתן בליבם. מתוך ההעלם עלינו להכיר את הבורא העומד מאחורי התנהלות הדברים. הניצחון על עמלק זה לראות השגחה דווקא בעניינים הגשמיים, ולא בניסים שהם למעלה מן הטבע.

תכלית הבריאה, תכלית עובד ה' היא להכיר את הבורא בתוך הטבע. אז ניתן לומר כי הגשמיות היא שקופה, כי היא משקפת את בורא עולם. פה המקום של חג הפורים. הניצחון על החומרות, לא ע"י ביטולה אלא ע"י שליטה עליה. אין ניסים גלויים במגילה, כל הסיפור של אסתר התקיים בחושך. אפילו שמה רומז על ההסתרה. כל מה שקורה נראה כהתהלך טבעי. היהודים משתתפים בסעודה שלא היו צריכים להשתתף בה, ושתי מסרבת להופיע בפני בעלה, הפקידים רוצים להרעיל את אחשוורוש, המן נהיה שר עיקרי, אחשוורוש לא יכול לישון, כל המאורעות האלו נראים כאילו אין קשר בניהם. שם ה' לא נזכר כלל במגילה, אנו מרגישים בחושך אך מי שיוזע לקרוא מעבר לשורות, מי שמסיר את המסווה מבין שהעובדות מדברות בעד עצמן. מרדכי אומר ברמז: כשהוא אומר לאסתר- מי יודע אם לעת כזאת הגעת למלכות, בלי לומר שיוזעים טוב מאוד. מגילת אסתר היא כמו ציור בלי הסבר. העובדות מדברות בעד עצמן. המגילה היא כגלימה שצריך לגולל אותה ואז רצף המאורעות מקבל משמעות.

זאת הסיבה שפורים ישאר לעתיד לבא. המחיצה שמפרידה בין הגשמיות לרוחניות, מסתירה את מעשה הבורא ומתגלית למי שרוצה לראות את האמת. פורים ישאר לעתיד לבא, כי אז נראה את גילוי הבורא בתפארתו. וזה המסר הנלמד מפורים, שבכל מעשינו היומיומיים נראה את יד ההשגחה.

אברך שנוכל לראות בקרוב את גילוי השכינה במלוא הדרה, בביאת גואל צדק.

**בברכת כהנים לכן ולכל משפחותיכם,
הרב י.א. כהן.**

אליכן בוגרות אופקים:

מאת הרב יעקב צור שליט"א

הנה נמצאים אנו בסמיכות לימי הפורים, זמן שמחייב התבוננות.

שונה נס פורים משאר הניסים שבתנ"ך מבחינת היחס שבין הצרה לנס ההצלה. בכל הניסים הצרה קדמה לנס - ורק אחרי שנשקפה הסכנה לקיום ישראל באה ההצלה בדרך נס, וחילצה אותם מצרתם. כגון: קריעת ים סוף או מפלת סנחריב - הצלות הבאות בנס גלוי, וכן הצלות המתרחשות בנס נסתר כגון הצלת ישראל בימי גדעון וכו'.

שונה הדבר בהצלת ישראל מגזירת המן, כאן הנס קדם לצרה, בטרם עלות המן לגדולה כבר "אחות לישראל בבית המלך" ועוד לפני עלייתו לגדולה כבר נכתב בספר הזכרונות שמרדכי הציל את המלך - קדמה רפואה למכה. (פרקים א-ב)

ואם כך יש לתמוה כשהגיעה השעה שבה תלויה ההצלה שאסתר תלך למלך ותבקש על עמה נמנע הדבר - "כל אשר יבוא למלך אשר לא יקרא אחת דחו להמית ואני לא נקראתי לבוא... זה שלוש יום..."

מחד ההשגחה הכינה את ההצלה לכל פרטיה, וכאן שההצלה כולה תלויה בבקשת אסתר: הכל מוכן לגאולה ושערי הגאולה נעולים?

נבין זאת לאור דברי חז"ל בגמרא דברכות. מסבירה הגמרא מדוע לראשונים ארעו ניסים ולא לאחרונים שלא נופלים מהם בידיעת התורה. אומרת הגמרא: ראשונים מסרו נפשם על קידוש השם ואנו לא. מסירות נפש מולידה נס.

מסביר השפתי חיים: "נס פרושו שבירת טבע חוקי הבריאה. אם האדם שכל מעשיו הם למילוי רצונו מוסר נפשו (-רצונו) למען עשיית רצון השי"ת, לכן מידה כנגד מידה השם מבטל למענו גדרי הטבע ועושה לו נס."

השי"ת הקדים רפואה למכה, הכל מוכן לגאולה אבל המפתח לנס הוא מסירות נפש - כשאסתר מסרה נפש נפתחו שערי גאולה וזכינו לנס פורים. גם בקריעת ים סוף עד שנחשון לא קפץ לים במסירות נפש לא ארע הנס - מסירות נפש גורמת לנס!

למסירות נפש שתי משמעויות: מסירות נפש כפשוטה (רמב"ם יסודי התורה) ומסירות נפש מסירת הרצון - אם יש את נפשכם - רצונכם, למסור את רצונו ולבטלו מול רצון השם, זוהי מסירות נפש.

עם ישראל נחייבו כליה מפני סעודת הרשע ולא שמעו למרדכי גדול הדור. וכאשר עם ישראל התכנסו כאיש אחד

וקיבלו את מרותו של מרדכי, חידשו את אמונת חכמים, קיבלו על עצמם לקבוע את הימין והשמאל לפי הוראת גדול התורה אף אם זה בניגוד גמור לשכלם - ארע נס פורים. (מכתב מאלוה חלק א' מאמר אמונת חכמים) ולכן פורים הוא השלמה למתן תורה. קיימו וקיבלו והשלימו את הברית בין ישראל לבין התורה וחכמיה.

בוגרות אופקים מגשימות הלכה למעשה את מה שקיבלו בסמינר קיבלו וקיימו בעומדם בפני שאלות החיים הדורשות מהן מסירות נפש לבטל רצונם לרצון האלוקי לקבל דעת תורה ללא עוררין - אני נפעם ונדהם בפניך באיזה נסיונות של שבירת טבע בציות מוחלט לדעת גדולי תורה אתן עומדות.

לכל הצוות החינוכי היקר, ולכל העוסקים במלאכת הקודש תחזקנה ידיכם כשאנו רואים את הפירות של עמל החינוך נאמר בפה מלא ובנפש חפצה, יש שכר לעמלכן! ובה שאתן מקיימות "עשה רצונך כרצונך" כן יתקיים שיעשה רצונו כרצונך ותתברכנה בכל הברכות ובס"ד.

י. צור

חודש אדר

מאת הרב ש.ז. כהן שליט"א

חז"ל תקנו לקרא בסביבת חודש אדר ארבע פרשיות:

פרשת שקלים - לזכר שבחודש אדר אספו שקלים לתרומה חדשה לקניית קרבנות ציבור לבית-המקדש. וחיובה מדרבנן, ונשים לא נהגו לשומעה.

פרשת זכור - חיובה מדאורייתא, וחז"ל תקנו לקרוא בשבת הסמוכה לפורים להקדים זכירה לעשייה. וברוב המקומות נהגו הנשים לבוא לשמוע את הקריאה.

פרשת פרה - לפי שהיו צריכים להיטהר מטומאת מת לצורך הקרבת קרבן פסח. ולכן אנו קוראים כדי לבקש שתבוא האפשרות - הגאולה - להקריב קרבן פסח ולהיטהר לשם כך. וגם בזאת לא נהגו הנשים לשומעה.

פרשת החודש - סדר הקרבת קרבן פסח והוא הכנה לקראת חג הפסח. וגם בזה לא נהגו הנשים לבוא לשמוע. בפרשת זכור לכתחילה תקפיד ללכת למקום שקוראים לפי